

Motion till riksdagen 2025/26:1672

av Katarina Tolgfors m.fl. (M)

Skärpt lagstiftning mot grooming och införande av bestämmelse om lockbete

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att införa en särskild straffbestämmelse som kriminaliserar kontaktförsök i sexuellt syfte med någon som gärningspersonen tror är ett barn (decoy-situation) samt att skärpa straffskalan för grooming och höja straffskalan för våldtäkt mot barn, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Sverige har idag en lag mot att ta kontakt med barn i sexuellt syfte, s.k. grooming (6 kap. 10 a § brottsbalken). Lagen kräver dock att gärningspersonen har kontaktat ett faktiskt barn under femton år och straffskalan är väldigt låg i förhållande till brottets allvar och det lidande och trauma det innebär för barnet. Om den vuxne i själva verket skriver till en vuxen som utger sig för att vara ett barn, en så kallad decoy, är gärningen i regel inte straffbar alls. Detta innebär att personer som tydligt har haft uppsåt att begå sexuella övergrepp mot barn i praktiken kan gå fria med hög risk att utsätta andra barn för övergrepp.

Internationella förebilder finns där lagstiftningen kommit längre. Till exempel i Storbritannien är det sedan länge straffbart att arrangera möte med någon som gärningsmannen tror är under 16 år, även om det är en vuxen decoy. Brittiska domstolar har slagit fast att sådan bevisning är giltig.

I USA finns motsvarande regler i 18 U.S.C. § 2422(b), där det räcker att gärningsmannen tror att mottagaren är ett barn och tar konkreta steg för att främja ett sexuellt möte. Undercover-operationer används rutinmässigt och leder till långa fängelsestraff.

Med anledning av brottsutvecklingen vad gäller grooming finns ett behov av att modernisera det svenska regelverket för att ge polisen möjlighet att ingripa redan innan ett faktiskt barn hunnit utsättas och därmed förebygga att brott begås. Att kriminalisera

decoy-situationer innebär att samhället markerar att det är gärningsmannens uppsåt och handlingar som ska vara avgörande – inte om mottagaren råkar vara ett verkligt barn.

Minimistrafvet för grooming bör höjas till fyra års fängelse för att tydliggöra brottets allvar och säkerställa att påföljden alltid blir frihetsberövande. Vid upprepade eller systematiska gärningar bör straffet kunna skärpas till livstid. För våldtäkt mot barn bör straffskalan motsvara brottets särskilda allvar, med lägst fyra år och högst livstid.

Genom att införa en särskild decoy-bestämmelse och skärpa straffen för grooming och våldtäkt mot barn kan Sverige stärka skyddet för barn, ge polisen effektivare verktyg och sända en tydlig signal till förövarna: samhället accepterar inte någon form av sexuellt utnyttjande av barn – inte i teori och inte i praktik.

Katarina Tolgfors (M)

Marléne Lund Kopparklint (M)

Camilla Brunsberg (M)